

[Niels Kr. Nielsen.]

tægt. Jeg gør opmærksom på, at man ved at flytte skatterne fra amtsskatter over på fælleskommunale skatter flytter byrden fra den store landbruger, der f. eks. under krigen og kornafleveringen næsten aldrig kom til at aflevere korn, skønt han i de år, kornafleveringen var på det højeste, var pligtig at aflevere 64 tdr. korn årlig, over på den lille husmand, fordi han med flid og dygtighed fik noget ud af sin ejendom. Man fristes til at tro, at det, som er hensigten med dette lovforslag, er at beskytte dem, der driver jorden dårligt, og straffe dem, der forøger produktionen, enten denne så anvendes til befolkningens forbrug eller til eksport som betaling for de varer, der skal indføres udefra. Når der tales så meget om, at produktionen skal sættes op, synes jeg, det er en mærkelig skattepolitik at føre.

Nu kan man sige, at sådanne enkelte eksempler kan man ikke bygge på, og det er delvis rigtigt. Jeg har derfor foretaget en undersøgelse for 1948—49 vedrørende de personlige skatter til kommunen i den kommune, hvor jeg bor og har været med i ligningsarbejdet; den omfatter 326 landbrugsejendomme. Når jeg gjorde det op, var det, fordi der her som overalt i landet i kommunerne føres en strid om, hvor meget der skal ligned på fast ejendom og hvor meget på personlige skatter. Jeg delte ejendommene op i grupper, således at ejendomme med indtil 5 000 kr.s grundværdi dannede en gruppe for sig, ejendomme fra 5 000 til 10 000 kr.s grundværdi en gruppe for sig o. s. v. indtil ejendomme med 34 500 kr.s grundværdi. Med grundværdi mellem 34 500 og 49 600 kr. havde vi ingen ejendomme, men med grundværdi fra 49 600 kr. til 58 100 kr. havde vi 5 landbrugsejendomme, der tilsammen havde en jordværdi på 272 900 kr., medens de 68 landbrugsejendomme med indtil 5 000 kr.s grundværdi kun havde en grundværdi på 238 800 kr. tilsammen, altså ca. 34 000 kr. mindre. Medens de 68 små ejendomme i personlige kommuneskatter skulle svare 12 782 kr., kunne de 5 største gårde nøjes med 2 722 kr. Omregnet pr. 1 000 kr.s grundværdi måtte de små ejendomme i gennemsnit svare 53 kr. 52 øre, men efter som ejendommene blev større, blev skatten mindre og mindre pr. 1 000 kr.s grundværdi — der var dog i denne opgørelse en enkelt afvigelse —, og for de 5 største ejendommers vedkommende andrager den kun 9 kr. 97 øre pr. 1 000 kr.s grundværdi.

Efter dette eksempel vil jeg fremdrage et mere nyt og mere aktuelt eksempel,

som forresten blev kort omtalt af det ærede medlem hr. Oluf Pedersen for et par dage siden her i det høje ting. Det var hentet fra radiodiskussionen om udstykningen af Lerchenborg, og da jeg ikke hørte denne diskussion, fordi jeg var på rejse fra mit hjem herover til rigsdagen, bygger jeg på dagbladet „Politiken“ fra 13. maj. Under overskriften „Større skat for husmænd end for herremænd“, oplyses det, at sognerådsformand Jens Martin Jensen, Bastrup, udtaler, at medens de 315 mennesker, der bor på godset Lerchenborg, som råder over godt halvdelen af kommunens jord, kan nøjes med at yde 20 000 kr. i skat af indtægterne, må de 1 029 mennesker, der bor i den mindste halvdel af kommunen, svare 80 000 kr. Det foreliggende lovforslags gennemførelse vil yderligere bidrage til en forskydning i den gale retning, og hvad angår de 315 mennesker vil der tillige ske en forskydning fra godsets ejer over på lønarbejdere, fodermestre, karle og piger o. s. v. Det vil ikke blive lettere at få de herremænd og andre i tale, der skal afgive jord til grundlag for hjem for den unge slægt, hvis man fortsat letter byrderne på jorden og i stedet lægger dem over på arbejde og forbrug, uanset om det sker i fri handel, eller det er jordlovsudvalget eller husmandskommissionen, der står som mellemlid mellem køber og sælger.

Jeg synes også, at der er noget mærkeligt i, at man, samtidig med at man gennem kornordninger og prisbindingslove m. m. søger at begrænse landbrugets indtægter, vil lette de skatter, der går forud for prioriteterne, og som i modsætning til skatter på arbejde og forbrug stiller husmænd, herremænd og gårdmænd lige i konkurrencen om Danmarks jord. Der er noget inkonsekvent i dette, at alle disse sindrige ordninger skal til for at formindske indtægterne, medens man ikke kan bære sygehusudgifterne.

Der kunne være mere at sige i anledning af det foreliggende lovforslag, men jeg vil slutte med meget at anbefale at gå imod det, og jeg vil appellere ikke alene til de ærede medlemmer, som er tilhængere af grundskyldstanken af ideelle grunde, men også til dem, der er det udfra den opfattelse, at Danmarks jord ikke skal være et spekulations- og panteobjekt, men en arbejdsmark, hvortil der bør være lige adgangsmuligheder for hele vort folk, samt til dem, som af mere hensigtsmæssige grunde giver det udseende af, at de er tilhængere af grundskyldstanken, og opfordre dem til at støtte mig, når der skal stemmes om det